

Alfabetul rus este format din 33 de litere care reprezintă:

- a) 6 vocale simple: а, и, о, у, ы, э
- b) 4 vocale iotate: е, ё, ю, я (alcătuite din: и + э, и + о, и + у, и + а)
- c) o semivocală: ъ
- d) 20 consoane: б, в, г, д, ж, з, к, л, м, н, п, р, с, т, ф, х, ц, ч, ш, щ

e) 2 semne care nu redau sunete: ъ (semnul tare) și ь (semnul moale).

Pentru a ușura celor nefamiliarizați cu alfabetul chirilic citirea și pronunțarea cuvintelor rusești, transcrierea a fost dată, într-o formă simplificată, cu alfabetul latin, introducându-se în plus câteva semne:

1) Semnul ə indică pronunțarea vocalei o în silabele 2, 3 etc. protonice (înaintea celei accentuate) și în silabele posttonice (după cele accentuate), ca un sunet scurt între o și a: хо-ро-шо [hə'raʃə], ро-ра [rə'ra]

2) Semnul i indică redarea unui sunet asilabic scurt, asemănător românescului i în cuvintele: mai, plai, copii etc.: трамва́й [tramváj], музéи́ [muz'ei]

3) Semnul i pus la umărul drept al vocalei e neaccentuate indică pronunțarea acesteia: телефо́н [t'e'f'fón]

4) Apostroful pus după o consoană indică o pronunțare muiată: со́ль [sol'], до́чь [doč'], де́ньги [d'én'ghi], asemănător cuvintelor românești colț, roci, bani etc. (litera i în cuvintele transcrise redă sunetul rusesc и: ро-дítéль [rad'ite'i'i], asemănător lui i din cuvântul românesc *noștri*).

5) Linia (-) deasupra unor consoane indică pronunțarea lor alungită: отды́хать [ad'ihát], дли́нный [dlínny]

6) Sunetul notat cu litera ə se pronunță ca un sunet între e din cuvintele românești element, estetică, Europa și ă din cuvinte ca: ăsta, bălți etc. În transcriere îl vom nota cu ă.

7) Îmbinările consoană muiată + я (бя, дя, зя, мя, ня, ря, сы, ты) le vom reda în transcriere prin bea, fea, zea, mea, nea, rea, sea, tea, etc., așa cum se pronunță ele în limba română: сего́дня [s'e'vódnea], коза́к [hazeáin]. (Comp.: кеам, зеамă)

8) Îmbinările ча, че, чё, чи, чу le vom reda în transcriere prin cea, ce, cio, ci, ciu: ча́сто [ceásta], встрéчу [fstr'écju]. (Comp.: ceai, ciudat)

9) Pronunțarea muiată a altor consoane (cu excepția celor de mai sus) înaintea lui ь va fi marcată prin apostroful pus după consoanele respective. Deci, în aceste situații ь va fi transcris prin 'o: иде́р [id'ét], всё [fs'o], живё́т [jiv'ót], о нём [an'óm]

10) Îmbinarea consoană muiată + ю va fi redată prin apostroful pus după consoana respectivă: (ю-ья): лю́ди [l'úd'i], лю́блю [l'ubl'ú].

Cîteva reguli de pronunțare și de scriere

- 1) Ca și în limba română, în limba rusă literele care alcătuesc un cuvînt se citesc legat, în silabe: жур-на́л [jur-nál], шко-ла [škó-la] etc. La fel se citesc și cuvintele precedate de prepoziție sau negație: об а́том [ab'etóm], в го́роде [vgóréd'e], не понима́ю [n'e'fpen'imáiu]
- 2) Vocalele accentuate nu suferă modificări în pronunțare: до́м [dóm], де́ти [d'et'i]

III

3) Vocalele neaccentuate o, după consoane dure în prima silabă proto-nică și la începutul cuvîntului, se pronunță a: ба́ль-но́й [bal'sói], о́кно [aknó] În toate celelalte poziții, vocala neaccentuată o se pronunță ca un sunet scurt între o și a: ро-во-пу́т [gəvar'ít], ба́и-срo [bástrə]

4) Vocalele neaccentuate e se pronunță ca un sunet între e și i: се́ло [s'e'ló], ме́даль [m'e'dál']

5) Vocalele iotate e, ё, ю, я se pronunță ca diftongurile românești ie, io, iu, ia, dacă ele se află la începutul cuvîntului, după vocale, după ъ (semnul tare) și ь (semnul moale): э́хатъ [éhat'], э́сно [éсно], прие́ду [pri'édu], се́мья́ [se'm'já], моё́ [maió]

După consoane, ele arată că acestea se pronunță muiat: э́нер [sv'et], се́мья́ [b'éliu], ряд [reat]

Regula nu se aplică la consoanele ж, ш, ц care sînt întotdeauna dure: шёл [şol], же́на́ [jiná]

6) Majoritatea consoanelor limbii ruse constituie perechi dură—muiată, în funcție de poziție.

a) Înaintea vocalelor а, о, у, ы, э și a semnului tare (ъ), toate consoanele, cu excepția consoanelor ч și ш, se pronunță dur: бы́л [bíl], ве́нгер [vít'it'], до́м [dóm], клуб [klup], ты́ [tí]

b) Înaintea vocalelor и, е, ё, ю, я și a semnului moale (ь), toate consoanele, cu excepția consoanelor ж, ш, ц, се pronunță muiat: ба́нкет [b'ít'et'], ве́село [v'és'e'lə], де́ти [d'et'i], лю́блю [l'ubl'ú], тёмно́ [t'ímno]

c) Consoanele ж, ш, ц nu au perechi, fiind întotdeauna dure: жизнь [jízni'], ширк [šírk], ви́денье́ [v'id'is]

d) Consoanele ч, щ sînt întotdeauna muiate: пи́щадь [píščiat'], пла́чь [pláč']

7) Consoanele sonore б, в, г, д, ж, з la sfîrșitul cuvîntului și înaintea celor surde se citesc ca perechile lor asurzite: и, ф, к, т, ш, с: зу́б [zup], Пе́тров [p'e'tróf], мо́р [mok], заво́д [zavót], но́ж [nos], со́ръ [sáis], за́втра [záftra], все́ [fs'e], ре́дко [r'étkə]

8) Consoanele surde înaintea celor sonore (cu excepția sonorei в) se citesc ca perechile lor sonore: сде́лать [zd'elat'], футбо́л [fudból], да́р: сво́й [svói], свет [sv'et]

9) După consoanele ж, ш, ц întotdeauna se scrie и (deși se pronunță ia). Semnul moale (ь) după aceste consoane are doar funcție de marcă gramaticală: ты́ ви́денье́ [tí v'id'is], ты́ чита́енье́ [tí citáic'e]—verb la pers. a II-a sg.: ту́шь [tus]—substantiv de gen feminin.

10) După consoanele ч și щ în cuvintele de origine rusă nu se scrie niciodată я și ю, ci numai а și у: ча́сто [ceásta], и́ну́ [i'çitú]

Îndrumar practic de pronunție

Litere	Exemple	Litere	Exemple
а	сам [sam], рабо́та [rabóta]	о	до́м [dóm], о́кно [aknó], мо́локо́ [molakó], го́род [górət]
б	бы́л [bíl], биле́т [b'il'et], бе́гать [b'égat'], биро́ [b'uró], зу́б [zup]	п	па́рта [pártá], неть [p'et'], вля́ [v'eat']
в	виста́вка [vistáika], вино́ [v'inó], весь [v'és'], все́ [fs'e]	р	ра́ба [rába], те́пёр [t'e'p'ér'], Андре́й [andr'ei], рядо́м [riadóm]
г	кни́га [kn'iga], кни́г [kn'ik], анги́на [anghi-na]	с	сы́н [sín], се́ло [s'e'ló], свет [sv'et], еда́ть [zdat']

THE RUSSIAN ALPHABET

Letter		Pronounced approximately as in the English	Name of letter
Printed	Written		
А а	<i>А а</i>	a in 'after'	a (as pronounced)
Б б	<i>Б б</i>	b in 'book'	бэ (beh)
В в	<i>В в</i>	v in 'vote'	вэ (veh)
Г г	<i>Г г</i>	g in 'good'	гэ (geh)
Д д	<i>Д д</i>	d in 'day'	дэ (deh)
Е е	<i>Е е</i>	ye in 'yes'	e (as pronounced)
Ё ё	<i>Ё ё</i>	yo in 'yonder' <i>ю</i>	ё (as pronounced)
Ж ж	<i>Ж ж</i>	ʒ in 'pleasure'	жэ (zheh)
З з	<i>З з</i>	z, s in 'zone', 'please'	зэ (zeh)
И и	<i>И и</i>	ee in 'meet'	и (as pronounced)
Й й	<i>Й й</i>	y in 'boy'	и краткое (ee short)
К к	<i>К к</i>	k	ка (kah)
Л л	<i>Л л</i>	l in 'full', 'gold' (cf. Lesson 6)	эл, эль (el)
М м	<i>М м</i>	m	эм (em)
Н н	<i>Н н</i>	n	эн (en)
О о	<i>О о</i>	o in 'pot'	о (as pronounced)

Letter		Pronounced approximately as in the English	Name of letter
Printed	Written		
П п	<i>Пп</i>	p	пэ (peh)
Р р	<i>Рр</i>	r (cf. Lesson 2)	эр (err)
С с	<i>Сс</i>	s in 'sister'	эс (ess)
Т т	<i>Тт</i>	t in 'it' (cf. Lesson 1)	тэ (teh)
У у	<i>Уу</i>	'oo' (cf. Lesson 1)	у (as pronounced)
Ф ф	<i>Фф</i>	f	эф (ef)
Х х	<i>Хх</i>	(cf. Lesson 3) h	ха (khah)
Ц ц	<i>Цц</i>	tz in 'quartz'	цэ (tseh)
Ч ч	<i>Чч</i>	ch	че (cheh)
Ш ш	<i>Шш</i>	sh	ша (shah)
Щ щ	<i>Щщ</i>	shch (cf. Lesson 11)	ща (shchah)
Ъ ъ	<i>Ъъ</i>	(cf. Lesson 12)	«твёрдый знак» (‘hard sign’)
Ы ы	<i>Ыы</i>	(cf. Lesson 9)	ы (as pronounced)
Ь ь	<i>Ьь</i>	(cf. Lesson 6, 7, 12)	«мягкий знак» (‘soft sign’)
Э э	<i>Ээ</i>	e in 'men'	э (as pronounced)
Ю ю	<i>Юю</i>	u in 'university'	ю (as pronounced)
Я я	<i>Яя</i>	ya in 'yard'	я (as pronounced)

Introducere

Alfabetul rus

Litere			Denumirea literelor	Se pronunță ca literele românești
de tipar	de mână	cursive		
1 Аа	Аа	Аа	а	а
2 Бб	Бб	Бб	бэ	б
3 Вв	Вв	Вв	вэ	в
4 Гг	Гг	Гг	гэ	г
5 Дд	Дд	Дд	дэ	д
6 Ее	Ее	Ее	е	е, ie
7 Ёё	Ёё	Ёё	ё	io, o
8 Жж	Жж	Жжэ	жэ	j
9 Зз	Зз	Зз	зэ	z
10 Ии	Ии	Ии	и	i
11 Йй	Йй	Йй	й	(i scurt)
(икраткое)				
12 Кк	Кк	Кк	ка	k
13 Лл	Лл	Лл	эл (эль)	l
14 Мм	Мм	Мм	эм	m
15 Нн	Нн	Нн	эн	n
16 Оо	Оо	Оо	о	o
17 Пп	Пп	Пп	пэ	p
18 Рр	Рр	Рр	эр	r
19 Сс	Сс	Сс	эс	s
20 Тт	Тт	Тт	тэ	t
21 Уу	Уу	Уу	у	u
22 Фф	Фф	Фф	эф	f
23 Хх	Хх	Хх	ха	h
24 Цц	Цц	Цц	цэ	ț
25 Чч	Чч	Чч	че	ci, ce
26 Шш	Шш	Шш	ша	ș
27 Щщ	Щщ	Щщ	ща	șci
28 Ъ	Ъ	Ъ	твёрдый знак	—
29 Ы	Ы	Ы	Ы	î
30 Ь	Ь	Ь	мягкий знак	—
31 Ээ	Ээ	Ээ	э	între e și a
32 Юю	Юю	Юю	ю	iu
33 Яя	Яя	Яя	я	ia, ea

(7) НЕРОК

⊗

Alfabetul rus și român

Rus	Român	Rus	Român	Rus	Român	Rus	Român	Rus	Român
Аа <i>Aa</i>	Aa	Бб <i>Bb</i>	Bb	Вв <i>Vv</i>	Vv	Гг <i>Gg</i>	Gg	Дд <i>Dd</i>	Dd
Ее <i>Ee</i>	Ee	Ёё <i>Io</i> <i>Ёё</i>	Io Eo	Жж <i>Jj</i>	Jj	Зз <i>Zz</i>	Zz	Ии <i>Ii</i>	Ii
Йй <i>Ii</i>	I seurt	Кк <i>Kk</i>	Cc Kk	Лл <i>Ll</i>	Ll	Мм <i>Mm</i>	Mm	Нн <i>Nn</i>	Nn
Оо <i>Oo</i>	Oo	Пп <i>Pp</i>	Pp	Рр <i>Rr</i>	Rr	Сс <i>Ss</i>	Ss	Тт <i>Tt</i>	Tt
Уу <i>Uu</i>	Uu	Фф <i>Ff</i>	Ff	Хх <i>Xx</i>	Hh	Цц <i>Cc</i>	Tt	Чч <i>Cc</i>	Ci Ce
Шш <i>Sh</i>	Șș	Щщ <i>Sst</i>	Sst	Ъъ <i>Bb</i>	Semnul tare	Ээ <i>Ee</i>	Ăă	Юю <i>Iu</i>	Iu
Яя <i>Ya</i>	Ea Ia								

1	^a А а А а	12	^{ka} К к К к	23	^{ha} Х х Х х
2	^{be} Б б Б б	13	^{el} Л л Л л	24	^{je} Ц ц Ц ц
3	^{ve} В в В в	14	^{em} М м М м	25	^{ce} Ч ч Ч ч
4	^{ghe} Г г Г г	15	^{en} Н н Н н	26	^{şa} Ш ш Ш ш
5	^{de} Д д Д д	16	^o О о О о	27	^{şcea} Щ щ Щ щ
6	^e Е е Е е	17	^{pe} П п П п	28	semnul tare Ъ ъ
7	^{io} Ё ё Ё ё	18	^{er} Р р Р р	29	Ы ы
8	^{je} Ж ж Ж ж	19	^{es} С с С с	30	semnul moale Ь ь
9	^{ze} З з З з	20	^{te} Т т Т т	31	^e Э э Э э
10	ⁱ И и И и	21	^u У у У у	32	^{iu} Ю ю Ю ю
11	^{i(scurt)} Й й Й й	22	^{ef} Ф ф Ф ф	33	^{ia} Я я Я я

Nr. colilor de tipar 13
Bun de tipar : 23.1.1989

Com. nr. 80 509/35 019
Combinatul Poligrafic
„CASA SCINTEII“
Bucureşti — R.S.R.